

2. Tutoriál

Klasifikace nástrojů, standardů, přístupů v oblasti CSR

Role CSR ve veřejné správě

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

**OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ**

Ing. Pavel Adámek, Ph.D.

adamek@opf.slu.cz

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Standardy v CSR

- Za významné globální vysoce respektované normativní rámce lze nalézt
- OECD Guidelines,
- UNGC,
- Global Sullivan Principles,
- AA1000,
- GRI,
- ILO Deklarace.

- Odpovědné podnikání a chování znamená **reagovat na očekávání stakeholderů**.
- CSR je vědomá a veřejná činnost **motivovaná právě externími očekáváním** např. pokud se jedná o řízení dodavatelských řetězců, monitorování a podávání CSR zpráv apod.
- Soukromé iniciativy CSR jsou velmi různorodé v oblastech působnosti a cílů CSR, původu i oblastech dopadů aktivit a prováděných mechanismů.
- Některé iniciativy mají za cíl **zvyšovat povědomí** o významu společenské odpovědnosti v obecné rovině.
- Jiné podporují **určitý kodex chování**, některé obsahují **nástroje pro poskytování zpráv nebo informací** (např. certifikace, systémy označování „labeling“).

Standardy v CSR

- Za významné globální vysoce respektované normativní rámce lze nalézt
- OECD Guidelines,
- UNGC,
- Global Sullivan Principles,
- AA1000,
- GRI,
- ILO Deklarace.

- Některé iniciativy respektují **specifické postavení společnosti (např. v odvětví)**, kdy jsou do procesu CSR vtaženi jednotliví aktéři z různých stran zaměřeni předmětů činnosti společností, ale i z jiných odvětví (vznik platform „multi-stakeholder“).
- Soukromé iniciativy v oblasti CSR řeší řadu oblastí, mezi nejčastější patří ochrana lidských a pracovních práv, rozvoj komunit, práva spotřebitelů, používání bezpečnostních opatření, korupce, BOZP a ochrana životního prostředí.
- Příkladem vyvinutí iniciativy výhradně v podnikatelském sektoru může být např. ***International Chamber of Commerce Guidance on Supply Chain Responsibility***, zatímco jiné jsou určeny pro použití všemi organizacemi, ať už veřejné nebo soukromé povahy (ISO 26000, UNGC, GRI).

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Kritéria pro vymezení odlišností nástrojů mohou být etablována z odlišných faktorů např.:

- dle **uplatnitelnosti nástrojů z pohledu národního i nadnárodního rozsahu**,
- dle **důvěryhodnosti** standardu či nástrojů,
- **vzniku nástroje** např. na mezinárodní úrovni, národní úrovni, soukromé iniciativy,
- **souvisejících s velikostí společnosti**, tzn. sektor MSP, mikropodniky, velké a nadnárodní společnosti,
- dle **normativního rámce**, tzn. vhodnosti a obsahového vymezení konkrétních oblastí např. ve stanovených pilířích (ekonomický, sociální a environmentální),

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Kritéria pro vymezení odlišností nástrojů mohou být etablována z odlišných faktorů např.:

- **vhodnosti standardu pro strategické řízení**, tzn. daný nástroj nejen, že vymezuje konkrétní oblasti, ale poskytuje i určitý rámec, interní systém pro implementaci konkrétních aktivit do podnikové praxe,
- zda daný **standard obsahuje konkrétní metriku indikátorů** (pro vyhodnocování dopadu investovaných prostředků, tzn. obecně zdrojů) ve všech pilířích CSR,
- **obsahového zaměření nástroje**, tzn., zda pokrývá pouze dílčí oblast CSR nebo zda se jedná o komplexní přístup,
- **požadavek na reporting** (ověřování reportu příslušným standardem nebo vyplývající z dané certifikace).

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Vymezit i způsob jakým jsou standardy vyvíjeny, a který je rozhodující pro jejich robustnost, účinnost a důvěryhodnost.

- 1. Standardy vyvinuté společností pro jejich vlastní účely.**
 - Zpravidla jsou konzultovány s externími odborníky, či inspirovány existujícími mezinárodními normami a standardy (např. v oblasti lidských zdrojů, korupce, etického vystupování, emisí apod.)
- 2. Standardy vyvinuté společností založené na vzájemné interakci a potřebách stakeholderů.** Základna je tvořena mezinárodními standardy či přístupy.
- 3. Průmyslové (odvětvové) standardy vyvinuté pro potřeby kooperace či řízení dodavatelského řetězce,** často inspirované mezinárodními standardy.

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Vymezit i způsob jakým jsou standardy vyvíjeny, a který je rozhodující pro jejich robustnost, účinnost a důvěryhodnost.

4. **Standardy vzniklé z potřeb všech zúčastněných stran** (tzn. multi-stakeholder), které jsou vyvinuté pro dané odvětví nebo uskupení společností. Jsou založeny na obecně uznávaném principu všech zúčastněných stran: společností, NNO, odborových organizacích.
5. **Nezávislé standardy, které vznikly pro potřeby implementace v řadě společností nebo průmyslu.** Jsou vyvinuty nepodnikatelskou sférou (např. asociace, sdružení, NNO).
6. **Rámcové dohody mezi společnostmi a odborovými organizacemi.** Mají nadnárodní přesah a řadí se na nejvyšší úroveň důvěryhodnosti a účinnosti.

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Z pohledu důvěryhodnosti
standardu - propojení s tzv.
účetnictvím trvale udržitelného
rozvoje, které v sobě
implementuje určité prvky CSR.

Z pohledu finančního auditu, by
měl standard CSR splňovat:

- **komplexnost pokrytí problému**, které jsou nejvíce relevantní či adresné činnosti společnosti,
- **srovnatelnost**, tzn. umožnit vnitřní posouzení výkonu CSR, z pohledu vynaložených prostředků a měřitelnosti dopadů,
- **dostatečnou věrohodnost**, aby umožňoval zájmovým skupinám důvěřovat dané společnosti a být podkladem pro správné informace sloužící v rozhodovacím procesu (ať z pohledu firmy, nebo zájmových skupin).

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

V rámci standardů, můžeme rozdělit způsob nahlížení na hodnocení výkonnosti CSR dalšími kritérii:

1. **metodiky posuzování úrovně aktivit** (měření výkonu společnosti) spadajících do přístupu společenské odpovědnosti (např. ISO 26000, UNGC, ILO),
2. **možnosti hodnocení účinnosti vynaložených prostředků**, právě v této oblasti vyvstává role reportingu a měření a řízení udržitelné výkonnosti společnosti (např. lze aplikovat nástroje účetnictví udržitelného rozvoje, metodika GRI),
3. **hodnocení společensky odpovědné výkonnosti jako hodnota a význam indexu**, tzn. soustava výkonnostních indexů CSR (např. Dow Jones Sustainability Index, FTSE4Good, Ethibel Sustainability Index).

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Dalším kritériem pro klasifikaci hodnocení CSR aktivit může být, **možnost provádění hodnocení, zda může společnost sama využít určitý postupy, nebo je vhodný pro hodnocení externími subjekty** apod.

Zde lze shledat dvě možné alternativy přístupu.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

1. **Sebehodnocením** (self-evaluation) na základě využitých metod či nástrojů, např. prostřednictvím existujících způsobů metodiky KORP, na základě dotazníku vytvořeného pro potřeby ocenění Ceny hejtmana za společenskou odpovědnost, ISO 26000.
2. **Externí hodnocení** (třetí stranou) – provedené na základě např. v rámci existujících ocenění spjatých s prvky CSR, certifikace ISO 14000, GRI, EMAS, IQNet SR10.

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Moderní nástroje a standardy CSR
(globálního typu) mají úzce
definované oblasti zaměření
především v oblastech:

1. **přírodního prostředí** (např. CERES principy, ISO 14000, Kjótský protokol),
2. **práce (pracovních podmínek)**, (např. Fair Labor Association workplace code of conduct, ETI base code, Fair Wear Foundation),
3. **správě a řízení společností** (např. OECD principles of corporate governance, Principles for corporate governance in the Commonwealth),
4. **praní špinavých peněz** (Wolfsberg anti-money laundering principles, Basel committee on banking supervision),
5. **úplatkářství a korupce** (např. OECD Guidelines, Pravidla mezinárodní hospodářské komory pro boj s úplatkářstvím, Extractive Industry Transparency Initiative)
6. **lidských práv** (např. Amnesty International, OSN normy pro odpovědnost nadnárodních společností s dopadem na lidská práva)
7. **reportingu** společensky odpovědných principů (např. AA 1000, GRI).

Příklad klasifikace nástrojů CSR dle jeho zaměření a dopadů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Zaměření nástroje a jeho role	Příklady nástrojů
Mezinárodní úmluvy a deklarace <ul style="list-style-type: none">- Zohledňují dohodnutné mezinárodní normativní principy, zaměřeny na vlády pro domácí implementaci.- Pomáhají vymezit a pochopit společností, co konkrétně mají vykonávat v oblasti CSR.	<ul style="list-style-type: none">- Universal Declaration of Human Rights- UN Framework Convention on Climate Change- ILO Conventions- ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work- UN Millennium Development Goals- World Summit on Sustainable Development Plan of Implementation- OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Officials in International Business Transactions.
Oficiálně dohodnuté a uznávané standardy <ul style="list-style-type: none">- Stanovují jasné nástroje v podnikatelské oblasti o očekávaném společensky odpovědném chování.- Pomáhají pochopit, co konkrétně mají společnosti provádět a také (někdy) upravují konkrétně jak.	<ul style="list-style-type: none">- ILO MNE Declaration- OECD MNE Guidelines- UN Global Compact Principles- International Finance Corporation Performance Standards- Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) Principles
Standardy vyvinuté soukromým sektorem <ul style="list-style-type: none">- Nabízejí soukromému i veřejnému sektoru pokyny pro očekávané společensky odpovědné chování. Obsahují návody jak implementovat tyto normy a mohou být, ale nemusí odvozeny z mezinárodních standardů.	<ul style="list-style-type: none">- ISO standards (14000, 9000).- GRI Sustainability Reporting Guidelines- Responsible Care Guidelines- ICMM Sustainable Development Principles- Electronic Industry Code of Conduct

Příklad klasifikace nástrojů CSR dle jeho zaměření a dopadů

Komparace vybraných oblastí zaměření standardů OECD Guidelines, ILO deklaráce a UNGC

Vybraný aspekt	OECD Guidelines	ILO deklaráce	UN Global Compact
Obecné zásady	ano	ano	ano
Zveřejňování	ano	ne	ano
Oblast pracovních vztahů	ano	ano	ano
Lidská práva	ano	ano	ano
Životní prostředí	ano	ne	ano
Korupce	ano	ne	ano
Zájmy spotřebitelů	ano	ne	ne
Zdaňování	ano	ne	ne

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

V současnosti tkví velký problém v tom, že existuje **velký počet standardů**.

Nelze stanovit jeden doporučený postup, je nutno zohlednit zájem stakeholderů, vlastníků ve smyslu vyvíjení tlaků na jejich management.

- Existuje velmi málo standardů, u kterých lze nalézt i požadavek na zavedení měření výkonnosti, tzn. indikátorů, které se pravidelně vyhodnocují (např. GRI, EMAS).
- Pokud podniky chtějí zkvalitnit jejich reportingový rámec, tak jsou vhodné standardy v oblasti GRI, v sociálním pilíři pak je významný a rozšířený standard SA 8000.
- Pro účely certifikace byl vytvořen IQNet SR10, kdy je možno se dle tohoto standardu certifikovat (je vhodný pro MSP, soukromý i veřejný sektor).
- Doporučené rámce chování, cíle, postupy a ujasnění si hlavních kroků v jednotlivých zaměřeních CSR je např. v ISO 26000.

ILO Tripartitní deklarace

ILO Tripartitní deklarace zásad o nadnárodních podnicích a sociální politice

Tato deklarace byla přijata v roce 1977.

- Směrnice je určena pro nadnárodní společnosti, vlády a zaměstnavatelské a pracovní organizace upravující oblasti pracovních podmínek a vztahů.
- Základní činností Mezinárodní organizace práce je formulování, přijímání a prosazování mezinárodních pracovních standardů. Ty jsou přijímány ve formě úmluv a doporučení.
- Úmluvy ILO jsou mezinárodními smlouvami, které jsou po schválení konferencí otevřené členským zemím k ratifikaci. Ratifikací pak vzniká členské zemi povinnost plnit ustanovení příslušné úmluvy a pravidelně informovat o stavu jejího naplňování.

ILO online:

http://www.ilo.org/budapest/what-we-do/publications/WCMS_238655/lang--en/index.htm

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

ILO Tripartitní deklarace

Deklarace obsahuje soubor zásad uspořádaný podle klíčových oblastí:

Odkaz na deklaraci:

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/publication/wcms_238655.pdf

Zaměstnanost – v této oblasti je doporučeno akceptovat tyto kroky:

- přímo i s využitím různých vazeb podporovat **plnou a produktivní zaměstnanost** v nadnárodních společnostech;
- **zavádět postupy v oblasti zaměstnanosti založené na rovnosti příležitostí a zacházení** a výběr a postup v zaměstnání provádět na základě zásluh;
- **zvýšit jistotu zaměstnání** tím, že podniky budou plánovat využití lidských zdrojů, nebudou svévolně propouštět, budou v rozumné míře informovat o změnách a přijmou opatření na zmírnění negativních dopadů změn;
- **vlády by měly sledovat a regulovat vliv nadnárodních společností na zaměstnanost** a vytvářet programy na ochranu před ztrátou příjmu při ukončení pracovního poměru.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

ILO Tripartitní deklarace

Deklarace obsahuje soubor zásad uspořádaný podle klíčových oblastí:

Odborný výcvik

- zde je doporučeno vyvíjet politiku odborného výcviku a poradenství, aby podniky zajišťovaly výcvik, který odpovídá potřebám jejich rozvoje i rozvoje země a zapojení podniků do programů, které podporují získávání a rozvoj kvalifikace a poradenství pro volbu povolání.

Pracovní a životní podmínky, aby podniky

- vyplácely mzdy, benefity a vytvářely pracovní podmínky stejně příznivé jako u srovnatelných zaměstnavatelů a v rozvojových zemích pak poskytovaly “co možná nejlepší” mzdy, benefity a pracovní podmínky;
- dávaly zaměstnancům k dispozici základní vybavení dobré kvality;
- pomáhaly zrušit dětskou práci;
- zajistily nejvyšší standardy ochrany zdraví a bezpečnosti při práci.

ILO Tripartitní deklarace

Deklarace obsahuje soubor zásad uspořádaný podle klíčových oblastí:

Pracovněprávní vztahy – doporučuje se podnikům aby,

- nastolily takové pracovněprávní vztahy, které nejsou méně výhodné než pracovněprávní vztahy u srovnatelných zaměstnavatelů;
- **dodržovaly svobodu sdružování a právo na kolektivní vyjednávání** a poskytovaly k tomu vybavení a informace, které jsou potřebné pro účelná jednání;
- zajistily vedení pravidelných konzultací k otázkám společného zájmu;
- vyšetřovaly stížnosti zaměstnanců s využitím náležitých postupů;
- společně se zaměstnanci a jejich zástupci vyvíjely mechanismy pro vedení konzultací a řešení sporů;
- respektovaly právo zaměstnanců předkládat stížnosti, aniž by byli vystaveni jakékoli újmě.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

UN Global Compact

UN Global Compact stanovuje 10
základních principů:

1. Podporovat a respektovat mezinárodně uznávána lidská práva.
2. Zajistit, aby se nepodílely na porušování lidských práv v jakémkoliv směru.
3. Uznání práva na sdružování zaměstnanců a kolektivního vyjednávání
4. Zamezení jakékoli formě nucené práce.
5. Zamezit dětské práci.
6. Bránit jakékoliv diskriminaci v zaměstnání.
7. Podporovat preventivní přístup k ochraně ŽP.
8. Účastnit se iniciativ prosazujících zvyšování odpovědnosti vůči životnímu prostředí.
9. Podporovat vývoj a šíření ekologicky šetrných technologií.
10. Boj proti korupci všech forem, včetně úplatkářství a vydírání.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

UN Global Compact

Národní síť Global Compact
Česká republika od roku 2015 šíří
základní principy této
mezinárodní iniciativy také v
českém prostředí.

Global Compact 2030 – online
přednášky

https://www.youtube.com/channel/UCe_9UxBZiRSnb_b6i-zC59Jg/videos?shelf_id=0&view=0&sort=dd

- V červenci **2000** zahájil generální tajemník OSN **Kofi Annan** globální iniciativu Global Compact.
- Cíl prosadit 10 základních principů podnikání ve čtyřech oblastech - těmi jsou **lidská práva, pracovní prostředí, životní prostředí a boj proti korupci**.
- UN Global Compact je síť firem a organizací, které se rozhodly **sjednotit své poslání i každodenní činnosti s deseti obecně přijímanými principy společenské odpovědnosti** a koordinuje společensky odpovědné aktivity jednotlivých společností prostřednictvím národních sítí, které se v současné době nachází v **85 zemích světa**.

Dostupné <https://www.unglobalcompact.org/>

Udržitelný rozvoj

Rok 2015 byl mezníkem pro multilateralismus a formování mezinárodní politiky, s přijetím několika významných dohod

- Transformace našeho světa: **Agenda 2030 pro udržitelný rozvoj** se svými 17 cíli udržitelného rozvoje byla přijata na summitu OSN o udržitelném rozvoji v New Yorku v září 2015.
- **Pařížská dohoda** byla přijata smluvními stranami Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu. Dohoda mimo jiné
 - formuluje dlouhodobý cíl ochrany klimatu, jímž je přispět k udržení nárůstu průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2 C v porovnání s obdobím před průmyslovou revolucí a usilovat o to, aby nárůst teploty nepřekročil hranici 1,5 C a
 - přináší významnou změnu, pokud jde o závazky snižování emisí skleníkových plynů. Dohoda totiž ukládá nejen rozvinutým, ale i rozvojovým státům povinnost stanovit si vnitrostátní redukční příspěvky k dosažení cíle Dohody.
 - V rámci Pařížské dohody se ČR jako člen EU přihlásila s ostatními členskými státy EU společně snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o nejméně 40 % ve srovnání s rokem 1990. (https://www.mzp.cz/cz/parizska_dohoda)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Udržitelný rozvoj - milníky

Konference OSN o změně klimatu
2021 v Glasgow.

<https://faktaoklimatu.cz/>

<https://climate.nasa.gov/>

<https://www.klimatickazmena.cz/cs/>

- 26. konferenci smluvních stran **Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu** (COP 26), 16. zasedání smluvních stran **Kjótského protokolu** (CMP16) a třetí zasedání smluvních stran **Pařížské dohody** (CMA3).
- Tato konference byla první od Pařížské dohody, která od stran očekávala, že přijmou přísnější závazky ke **zmírnění změny klimatu**.
- Pařížská dohoda vyžaduje, aby strany každých pět let prováděly zvyšování národních závazků. Výsledkem COP 26 byl Glasgowský pakt o klimatu, který byl vyjednán na základě konsensu zástupců **197 zúčastněných stran**.
- Kvůli zásahům Indie a Číny, které oslabilly snahu o ukončení uhelné energetiky a dotací fosilních paliv, skončila konference přijetím méně přísné rezoluce, než někteří očekávali. Nicméně pakt byl první klimatickou dohodou, která se výslovně zavazuje ke snížení využívání uhlí. Obsahuje formulace, které vybízely k naléhavějšímu snižování emisí skleníkových plynů, a slibuje více finančních prostředků pro rozvojové země na přizpůsobení se dopadům klimatu.

Cíle udržitelného rozvoje

- Online
<https://sustainabledevelopment.un.org/topics/sustainabledevelopmentgoals>

Standardy v CSR

ISO 26000

- Představuje **průvodce** společenskou odpovědností pro společnosti a organizace ze soukromého i veřejného sektoru.
- Norma **není určena k certifikaci**, ale jedná se o nástroj pro využití pro sebehodnocení i hodnocení třetí stranou. Je úzce provázána s certifikační normou SA 8000.

- V roce 2011 byla vydána **ČSN ISO 26000 Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti**.
- Jednotlivé sekce normy zohledňují **zapojování jednotlivých stakeholderů** a strategický záměr v **začlenění společenské odpovědnosti** do podmínek organizace tak, aby se stala součástí **procesů a firemní kultury**.
- Norma představuje principy společenské odpovědnosti, doporučuje měření a rozebírá do hloubky 7 základních témat.
 1. Organizace a management
 2. Lidská práva
 3. Pracovní podmínky
 4. Životní prostředí
 5. Korektní podnikání
 6. Péče o spotřebitele
 7. Zapojení a rozvoj místních komunit

Kapitoly normy ISO 26000

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARLOVĚ

Kapitola	Charakteristika kapitoly
1. Předmět	Stanoven obsahový rámec normy včetně omezujících podmínek a výjimek.
2. Termíny a definice	Obsahuje charakteristiku základní terminologie mající význam k vymezení společenské odpovědnosti a jejich používání.
3. Pochopení společenské odpovědnosti	Uvádí významné factory a podmínky , které ovlivňují společenskou odpovědnost v praxi. Jsou uvedeny charakteristiky konceptu CSR a souvislosti s danou organizací a také je uveden návod pro používání této normy pro MSP.
4. Principy	Jsou zavedeny a vysvětleny principy společenské odpovědnosti.
5. Uznání společenské odpovědnosti a zapojení zainteresovaných stran	Uvádí postup uznání vlastní společenské odpovědnosti ze strany organizace, identifikace a zapojení zainteresovaných stran a také uvádí pokyny týkající se vztahů mezi organizací a zainteresovaných stran včetně poznání a identifikace těchto subjektů a vymezení sféry vzájemného vlivu organizace.
6. Pokyny k základním tématům společenské odpovědnosti	Uvádí základní témata a problematiku související se společenskou odpovědností. Témata jsou doplněna o rozsah, vzájemný vztah, principy, opatření, které souvisejí s uplatňováním společenské odpovědnosti.
7. Pokyny k integraci společenské odpovědnosti v celé organizaci	Stanoveny pokyny k implementaci společenské odpovědnosti do praxe , především v oblastech chápání CSR, integrace do organizace, komunikaci, revizi postupů, zlepšování výsledků a pravidelné vyhodnocování iniciativ.
Příloha A, B	Předkládá neúplný seznam dobrovolných iniciativ a nástrojů týkajících se společenské odpovědnosti, jež se zabývají aspekty jednoho nebo několika základních témat, případně integrace společenské odpovědnosti do celé organizace. Obsahuje také výklad zkratkou použitý v dané normě.

Standardy v CSR

ISO 26000

- Jednotlivé logické provázanosti byly implementovány do schématického přehledu normy, kde je patrné zaměření jednotlivých kapitol a vzájemných vztahů.
- Pro jednotlivé pochopení jsou zde pro názornost vymezeny oblasti z kapitoly č. 4.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Sedm principů (kapitola č. 4 normy) společenské odpovědnosti:

1. **Odpovědnost organizace za své dopady** na společnost a životní prostředí.
2. **Transparentnost organizace** v jejích rozhodnutích a aktivitách, které mají dopad na ostatní.
3. **Princip etického chování**, který stanovuje, že by se organizace vždy a za všech okolností měla chovat eticky.
4. **Princip stakeholderů** stanovuje, že by organizace měla respektovat a brát v úvahu zájmy všech zainteresovaných subjektů.
5. **Pravidlo zákonnosti** stanovuje, že organizace musí respektovat platnou legislativu.
6. **Princip mezinárodních standardů** stanovuje, organizace by měla respektovat relevantní mezinárodní standardy.
7. **Princip lidských práv** určuje, že by organizace měla uznávat důležitost a univerzálnost lidských práv.

Standardy v CSR

ISO 26000

- ISO 26000 pomáhá organizaci zvýšit její pověst, zlepšit kulturu, angažovanost a produktivitu pracovníků.

Základní témata a problematika společenské odpovědnosti:

- <http://www.unmz.cz/urad/csn-iso-26000-pokyny-pro-oblast-spolecenske-odpovednosti>
- <http://www.iso.org/iso/home/standards/iso26000.htm>

- Přijetím požadavků normy ISO 26000 se organizace **zavazují k dodržování pravidel** společenské odpovědnosti.
- Norma obsahuje **metodické pokyny** pro zlepšení v základní třech oblastech odpovědnosti (tzv. Triple Bottom Line) - v oblasti sociální odpovědnosti, v ekonomické odpovědnosti a v dopadech na životní prostředí.

Standardy v CSR

Normy řady ISO 10000, 14000, 5001

- Standardy jsou dobrovolné a vznikly na základě dialogu mezi zainteresovanými stranami a jsou chápány jako nadstandard v odpovědném chování managementu.

- Uvedeny jako **nástroje pro implementaci prvků systému řízení podniků**, které zohledňují a pokrývají dílčí oblasti CSR, konkrétně se jedná o **zájem zákazníků**, jako významného stakeholdera a také oblast **environmentální**, tzn. zohledňování dopadů působení činnosti společnosti na životní prostředí.
- Normy skupin ISO 10000 (např. ISO 10001, 10002, 10003) **zaměřeny na management kvality ve vztahu spokojenosti zákazníka**, kde jsou určována pravidla chování organizace k zákazníkům.

Standardy v CSR

ČSN ISO 10001:2008
Management kvality –
Spokojenost zákazníka –

Směrnice pro
pravidla chování organizací.

- Pravidla jsou založená na následujících principech:
 - Součástí pravidel je **splnitelný příslib daný organizací zákazníkům**, a s ním spojená ustanovení (omezení příslibu, komu podávat dotazy, kam směřovat stížnosti, co se stane v případě nedodržení).
 - Organizace by měla **definovat kvalitativní nebo kvantitativní ukazatele výkonnosti**, které souvisí s uvedenými pravidly.
 - **Postup, jak a komu se mají předávat dotazy a stížnosti zákazníků** v případě, že dojde k porušení (nesplnění) pravidel.
 - **Opatření a postupy pro případ nedodržení příslibů** daných pravidly.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

ČSN ISO 10002:2005
Management kvality –
Spokojenost zákazníka –
Směrnice pro
vyřizování stížností v organizacích

Zaměřuje se na následující oblasti:

- Zlepšování spokojenosti zákazníka vytvářením otevřeného prostředí pro přijímání a vyřizování jeho stížností.
 - Zapojení vedení i pracovníků.
 - Rozpoznávání potřeb a očekávání stěžovatelů.
 - Poskytování vhodného procesu řešení.
 - Analyzování a vyhodnocování stížností za účelem zlepšování.
-
- Norma ve svých přílohách podává např. jednoduchý a praktický **návod pro postup vyřizování stížností** v malém podniku, dále vzorový formulář pro stěžovatele a formulář pro vyšetřování stížnosti, uvádí principy pro objektivitu řešení stížností, diagram průběhu, neustálé monitorování a audit.

Standardy v CSR

ČSN ISO 10003:2009 Management kvality – spokojenost zákazníka – návod pro řešení vnějších neshod a reklamací

- Návod pro plánování, navrhování, zavádění a zlepšování postupů řešení sporů týkajících se stížností pro případ, kdy se nepodařilo vyřešit je interně.

- Norma podává formou příloh dále různé podrobné návody (například):
 - Návod k použití různých **metod** (pomocné, poradní nebo rozhodčí – např. mediace, smírní jednání, rozhodčí metoda).
 - Návod k **souhlasu s účastí** (již ve fázi uzavírání smluv – rozhodčí řízení místo soudního sporu).
 - Návod k zajištění **dostupnosti** (formou komunikace, vyškolených pracovníků).
 - Návod k zajištění **vhodnosti** (navrhované metody řešení sporu musí být vhodné vzhledem k povaze sporu).
 - Další návody (ke spravedlivému, kompetentnímu přístupu, včasnému postupu, transparentnosti, politice řešení sporů...).

Standardy v CSR

Environmentální normy ISO

- Normy skupiny ISO 14000 jsou zaměřené na systémy environmentálního managementu od vymezení principů, požadavků, přes systémy ecodesignu, implementace konkrétních prvků environmentálních přístupů, hodnocení výkonnosti a vliv na ŽP atd.

Jsou rozděleny do dekád podle tematických okruhů:

- dekáda **14000** - Systémy environmentálního managementu
- ISO **14001** pojednává o environmentálním managementu, tj. managementu „týkající se životního prostředí“. Společnost, která se rozhodla získat Certifikát osvědčující soulad s požadavky této normy, musí vytvořit, dokumentovat, uplatňovat a udržovat systém environmentálního managementu a neustále zlepšovat jeho efektivnost.
- dekáda **14010** - Směrnice pro provádění environmentálních auditů
- dekáda **14020** - Environmentální značky a prohlášení
- dekáda **14030** - hodnocení environmentálních vlivů podniků na životní prostředí
- dekáda **14040** - posuzování životního cyklu
- dekáda **14050** - definice a termíny.

Standardy v CSR

Environmentální normy ISO

- Komplexní přehled

<http://www.enviweb.cz/eslovník/119>

- Požadavky na certifikaci

<http://www.cqs.cz/Nase-sluzby/CSN-EN-ISO-140012016-Environmentalni-management.html>

- Normy ISO 14000 v první řadě usilují o to, aby organizace **minimalizovala všechny rušivé vlivy své činnosti na životní prostředí**.
- Cílem je aktivně podporovat vše, co je možné udělat pro prevenci škod na životním prostředí – ať už v průběhu výroby, nebo při používání výrobku – znečišťováním nebo vyčerpáváním přírodních zdrojů.
- Normy ISO 14000 se zabývají způsobem, jakým organizace pracují, nikoliv výsledky jejich práce - orientují se na procesy, nikoliv produkty, nicméně způsob, jakým organizace řídí své procesy, samozřejmě ovlivňuje finální produkt.

Standardy v CSR

ISO 50001

- Norma je zaměřena na systém managementu hospodaření s energií.

- Zavedení normy může organizaci zlepšit **využívání energií a snižovat náklady**:
 - definovat současný stav využití energie,
 - stanovit cíle a způsoby jejich dosažení;
 - objektivně posoudit a stanovit priority úsporných opatření;
 - vytvořit transparentní postupy při řízení energetických zdrojů;
 - snížit emise bez negativního ekonomického dopadu;
 - zvýšit šanci na získání dotací a např. naplnit požadavky novely zákona 406/2000 Sb. – zaměřené především na velké podniky.

Standardy v CSR

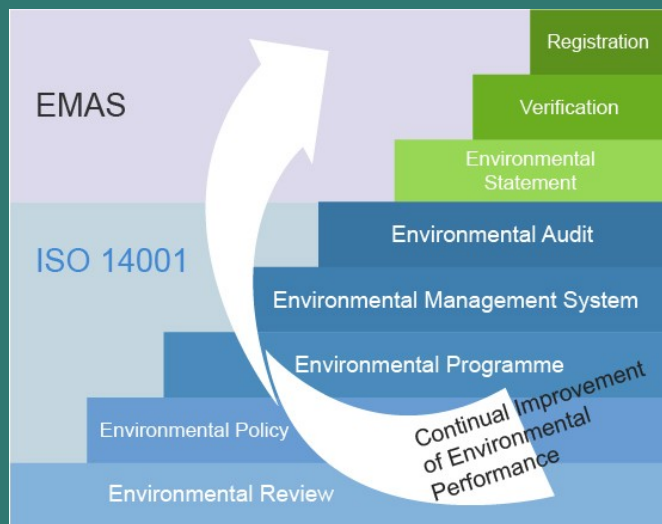
EMAS (Eco Management and Audit Scheme)

- Program systému environmentálního řízení a auditu (EMAS), představuje jeden ze způsobů, kterým může organizace přistoupit k zavedení tzv. **systému environmentálního řízení (EMS)**.
- Ten lze definovat jako součást celkového systému řízení organizace, jejímž cílem je **zahrnutí požadavků na ochranu životního prostředí do celkové strategie organizace** a jejich každodenních činností.
- Zavedení systému se dotýká organizační struktury, způsobů rozdělení odpovědnosti, technologických postupů, procesů, zdrojů pro stanovení a zavedení politiky životního prostředí apod.

Standardy v CSR

EMAS (Eco Management and Audit Scheme)

- EMAS je jedním z dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí, tzn., že pozitivně **motivuje organizace k odpovědnému přístupu** a ke zlepšování environmentální výkonnosti nad rámec legislativních požadavků.

Je určen pro organizace provozující činnost v:

- soukromé sféře (akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným ad.)
- i pro organizace státní a veřejné správy (ministerstva, městské úřady ad.),
- nebo jejich části (výrobní jednotka, detašovaná pracoviště).

Standardy v CSR

EMAS

- Cílem je především ochrana (snižování spotřeby) přírodních zdrojů, snižování vypouštění znečišťujících látek do ovzduší, snižování rizika environmentálních nehod (havárií) a také důraz na ochranu zdraví pracovníků a obyvatel.

Environmentální řízení EMAS využívá řadu nástrojů, mezi ty nejvýznamnější můžeme řadit:

- **Systém environmentálního řízení (EMS)** – součást celkového systému řízení podniku, jejímž cílem je zahrnutí požadavků na ochranu životního prostředí do celkové strategie podniku a jeho každodenních činností.
- **Čistší produkce** – hledání příčin vzniku environmentálních zátěží na základě podrobné analýzy materiálově-energetických toků, odstraňování těchto příčin, omezování výrobních ztrát a úniků látek, hledání možností úspor ve výrobním procesu.

Standardy v CSR

EMAS

- Stejně jako norma ISO 14001 i EMAS funguje na základě principu dobrovolnosti

Environmentální řízení **EMAS** využívá řadu nástrojů, mezi ty nejvýznamnější můžeme řadit:

- **Ekoznačení** (Ekologicky šetrné výrobky a služby)
– vývoj a označování ekologicky šetrných výrobků a služeb, tj. produktů, které jsou k životnímu prostředí šetrnější než produkty alternativní (funkčně srovnatelné).
- **Ekodesign** – navrhování a vývoj výrobků, kdy je vedle klasických vlastností (funkčnost, ekonomičnost, bezpečnost, ergonomičnost apod.) kladen velký důraz i na dosažení minimálního negativního dopadu výrobku na životní prostředí, a to v celém jeho životním cyklu.
- **Environmentální manažerské účetnictví (EMA)**
– zabývá se identifikací a shromažďováním informací o hmotných a energetických tocích v podniku, jeho environmentálních nákladech a dalších hodnotově (finančně) vyjádřených informací, které jsou východiskem pro rozhodování řídicích pracovníků.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

EMAS

- MŽP je garantem a odpovědným orgánem, ale CENIA jako informační agentura ŽP zabezpečuje registraci organizací v EMAS.

Postup zavádění EMAS v organizace lze shrnout do základních formálních kroků :

1. Provést úvodní environmentální přezkoumání.
2. S ohledem na výsledky přezkoumání zavést systém environmentálního řízení.
3. Provést nebo nechat provést environmentální audit.
4. Připravit environmentální prohlášení (zprávu o životním prostředí).
5. Nechat ověřit, zda environmentální přezkoumání, systém řízení, postup auditu a environmentální prohlášení splňují veškeré požadavky Nařízení č. 761/2001.
6. Nechat schválit environmentální prohlášení environmentálním ověřovatelem.
7. Doručit schválené environmentální prohlášení příslušnému subjektu (registračnímu orgánu) a po registraci toto prohlášení zpřístupnit veřejnosti.

Standardy v CSR

CENIA detailní informace o EMAS

- <https://www.cenia.cz/spolecenska-odpovednost/emas/>

Databáze EMAS (organizací)

- <https://emaseu.cz/emas/databaze-emas>

Databáze ecolabeling

- <http://www.ecolabelindex.com/ecolabels/>

Postup zavádění EMAS v organizace lze shrnout do základních formálních kroků :

1. Provést úvodní environmentální přezkoumání.
2. S ohledem na výsledky přezkoumání zavést systém environmentálního řízení.
3. Provést nebo nechat provést environmentální audit.
4. Připravit environmentální prohlášení (zprávu o životním prostředí).
5. Nechat ověřit, zda environmentální přezkoumání, systém řízení, postup auditu a environmentální prohlášení splňují veškeré požadavky Nařízení č. 761/2001.
6. Nechat schválit environmentální prohlášení environmentálním ověřovatelem.
7. Doručit schválené environmentální prohlášení příslušnému subjektu (registračnímu orgánu) a po registraci toto prohlášení zpřístupnit veřejnosti.

Příklad

EMAS v Úřadu Moravskoslezského kraje

Dostupné

<https://sprava.dobrapraxe.cz/cz/priklady-dobre-praxe/ostrava-fungovani-systemu-emas-na-krajskem-uradu-moravskoslezskeho-kraje>

- Dostupné zdroje v IS
- Zavést systém EMAS se vyplatí - MSK 2016
- Environmentální prohlášení KÚ MSK 2018
- KU MSK_Environmentální prohlášení aktualizované pro rok 2021

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

IQNet SR10 – Systém managementu společenské odpovědnosti

- Specifikace IQNet SR 10 vznikla v mezinárodní síti certifikačních orgánů IQNet, ve které je více než 35 členů z celého světa.
- Specifikace IQNet SR 10 vznikla právě konsensem všech členů v IQNet a stanovila základní principy:
 1. Odpovědnost,
 2. Transparentnost,
 3. Etické chování,
 4. Ohled na zájmy zainteresovaných stran,
 5. Respektování pravidel právního státu,
 6. Respektování mezinárodních standardů chování,
 7. Respektování lidských práv.

Standardy v CSR

IQNet SR10 – Systém managementu společenské odpovědnosti

Co tedy požaduje IQNet SR 10?

<http://www.cqs.cz/Nase-sluzby/IQNet-SR-10-System-managementu-spolecenske-odpovednosti.html>

- Hlavní požadavkem IQNet SR 10 je, aby organizace určila všechny své dopady vyplývající z rozhodnutí a činností.
- Tyto dopady musí ohodnotit a významné dopady se snažit eliminovat.
- Organizace musí znát všechny své zainteresované strany, které jsou ovlivněné jejími dopady.
- Zavést vhodnou formu komunikace s nimi, aby věděla, jaké jsou jejich požadavky, očekávání a potřeby.
- Organizace si na základě získaných informací vytváří cíle, cílové hodnoty a programy. Při jejich sestavování bere ohled na zainteresované strany, ale také na své technologické možnosti, své finanční, provozní a podnikatelské požadavky.
- Všechna přijatá opatření je nutné ověřovat. Organizace musí zjistit, jaké je vnímání zainteresovaných stran, tedy jestli jejich očekávání a potřeby byly naplněny.

Standardy v CSR

IQNet SR10 – Systém managementu společenské odpovědnosti

- K jednotlivým principům se organizace zaváže ve své Politice společenské odpovědnosti a ve svém Kodexu chování.

Hlavní zaměření specifikace:

- zainteresované strany organizace,
 - identifikování požadavků, očekávání a potřeb zainteresovaných stran,
 - nalezení způsobu jejich uspokojení.
-
- Specifikace určuje **několik základních zainteresovaných stran**:
 - vlastníky, akcionáře a investory; zaměstnance, zákazníky, uživatele a spotřebitele; dodavatele výrobků, poskytovatele služeb a partnery; aliance, ke kterým se organizace hlásí a spolupráce, které navázala; dále jsou to konkurenti; státní/veřejná správa; místní komunita a celá společnost; a posledním je oblast životního prostředí.

Standardy v CSR

IQNet SR10 – Systém managementu
společenské odpovědnosti

K hlavním výhodám certifikace podle normy
IQNet SR10 patří:

- **Nestranný pohled** na způsob vašeho podnikání a jeho dopady na společnost a životní prostředí.
- **Efektivnější komunikace s obchodními partnery** s cílem lepšího plnění jejich požadavků.
- **Zvýšení zúčastněnosti zaměstnanců na dosahování vašich cílů** a jejich vyšší motivace.
- **Zvýšení společenské odpovědnosti managementu společnosti.**
- **Zlepšení firemního image před klienty, obchodními partnery a zákazníky.**
- **Zvýšení statusu jako "společensky odpovědného a trvale udržitelného podniku".**

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

OHSAS 18001

- Norma OHSAS 18001 je koncipována tak, aby byla použitelná pro **organizace všech typů a velikostí**.
- Systémy managementu zajišťují plnění povinností a závazků zaměstnavatelů v **oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**.

- Hlavním smyslem aplikace normy je vést organizace k tomu, aby **navrhly a zavedly opatření, která všude, kde je to možné, nebezpečí odstraní, omezí, nebo zaměstnance od něj izolují**. V případě, že to možné není, musí být pracovní činnost plánována a řízena pomocí organizačních opatření tak, aby její výkon byl bezpečný a neohrožoval zdraví.
- Norma OHSAS 18001 je koncipována tak, aby byla použitelná pro organizace všech typů a velikostí a navazuje svojí strukturou na normu ČSN EN ISO 9001 a ČSN EN ISO 14001, aby bylo možno vytvářet systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci souběžně se systémem managementu kvality a systémem environmentálního managementu organizace.

Standardy v CSR

OHSAS 18001

Přínosy certifikace systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:

<http://www.cqs.cz/Nase-sluzby/CSN-OHSAS-180012008-Management-bezpecnosti-a-ochrany-zdravi-pri-praci.html>

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- prokázání **závazku** k zajišťování a zlepšování **systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci** přijatého na všech úrovních a všemi funkcemi v organizaci, zejména vrcholovým vedením,
- **prokázání systematického omezování rizik**, resp. nebezpečí, která ohrožují bezpečnost a zdraví všech osob ovlivňovaných činnostmi, výrobky,
- **omezení výskytu nemocí** z povolání a pracovních úrazů,
- **minimalizace nákladů spojených s nehodami** na pracovišti,
- **prokázání závazku k plnění zákonných požadavků** a požadavků předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vybudovaný **samo regulující systém**, reagující pružně na změny požadavků z legislativních předpisů, bezpečnostních požadavků i změn uvnitř organizace (např. nových technologií, organizačních změn apod.)

Standardy v CSR

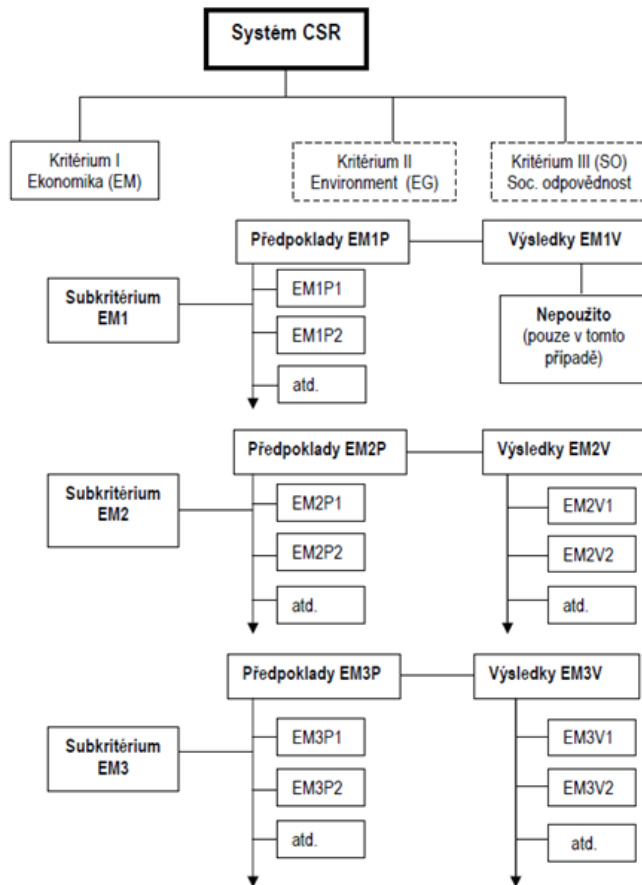
Metodika KORP

V roce 2008 představena metoda KORP, která vytvořila rámec pro jednotný způsob posuzování CSR.

- Metodika je využívána k **hodnocení firem a jejich reportů CSR** při udílení Národní ceny ČR za společenskou odpovědnost.
- Úroveň plnění požadavků v oblasti CSR firmy je posuzována ve třech pilířích – ekonomickém, environmentálním a sociálním. Hodnotí se nejen **výsledky**, ale i **předpoklady**.
- Samostatně je hodnocena **oblast managementu a organizačního zabezpečení CSR a integrace** do podnikového systému managementu.
- Vhodná pro sebehodnocení i hodnocení externími subjekty.

Standardy v CSR

- Pilíř (**kritérium**), které představují tři oblasti CSR (ekonomická, sociální, environmentální).
- Pilíře se dělí do „**subkritérií**“ a ty jsou dále rozděleny na jednotlivé „**předpoklady**“, což jsou části kritéria, které dokladuje, jak jsou požadavky subkritéria implementovány v systému managementu.
- Konečné „**výsledky**“ jsou oblasti subkritéria, které udává výsledky organizace. Metoda dále používá termín „**témata**“, kde se jedná o jednotlivé číslované odrážky v částech „předpoklady“.

Standardy v CSR

Metodika KORP

Bodové hodnocení metody umožňuje využití pro interní i externí hodnocení. Stanovená stupnice (doporučená) je v rozmezí (0 – 100 bodů).

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Fáze	PANEL PŘEDPOKLADŮ 1	Počet bodů
V této oblasti nejsme aktivní	Nemáme žádné informace nebo máme pouze dílčí informace bez širšího kontextu.	0 – 10
PLAN (plánuj)	Činnosti jsou plánovány.	11 – 30
DO (realizuj)	Plánované činnosti jsou zaváděny a realizovány.	31 – 50
CHECK (zkontroluj)	Prověřujeme/přezkoumáváme správnost činností a způsobu provádění (tj. zda děláme správné věci správným způsobem).	51 – 70
ACT (uprav a provozuj)	Na základě prověření/přezkoumání v případě potřeby přizpůsobujeme (korigujeme) naše činnosti.	71 – 90
PDCA	Vše, co děláme, tak plánujeme, provádíme, přezkoumáváme, průběžně přizpůsobujeme a učíme se od druhých. Jsme v cyklu neustálého zlepšování.	91 – 100

Standardy v CSR

Metodika KORP

Vzorový panel pro hodnocení výsledků

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

PANEL VÝSLEDKŮ	Počet bodů
Výsledky se neměří nebo nejsou k dispozici žádné informace.	0 – 10
Výsledky se měří a ukazují negativní trendy nebo výsledky nesplňují stanovené cíle.	11 – 30
Výsledky vykazují nevýrazné trendy nebo mírný pokrok nebo jsou splněny některé stanovené cíle.	31 – 50
Výsledky vykazují rostoucí trendy nebo je splněna většina stanovených cílů.	51 – 70
Výsledky ukazují na značný pokrok nebo jsou splněny všechny stanovené cíle.	71 – 90
Byly dosaženy vynikající a trvale udržitelné výsledky. Všechny stanovené cíle jsou splněny. Porovnání všech klíčových výsledků se srovnatelnými organizacemi je pozitivní.	91 – 100

Standardy v CSR

Metodika KORP

Ukázka hodnocení s „jemným rozlišením“ výsledků

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Stupnice	0 - 10	11 - 30	31 - 50	51 - 70	71 - 90	91 - 100
TRENDY	Žádné měření	Negativní trend 	Stabilní trend nebo mírný pokrok 	Rostoucí trend 	Značný pokrok 	Pozitivní srovnání všech výsledků s příslušnými organizacemi
Počet bodů						
CÍLE	Žádné nebo pouze nepodložené informace	Výsledky nesplňují stanovené cíle	Splněno několik stanovených cílů	Splněna většina stanovených cílů	Splněny všechny stanovené cíle	Všechny cíle splněny a porovnány s jinými organizacemi
Počet bodů						
Celkem na 200						
Počet bodů na 100						

Standardy v CSR

Metodika KORP

Ukázka komplexního hodnocení
Zprávy o CSR

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

	Počet bodů předpoklady	Počet bodů výsledky	Body celkem
Ekonomická výkonnost (EM1)			
Přímé ekonomické vlivy na komunitu (EM2)			
Nepřímé ekonomické vlivy na komunitu (EM3)			
Personální zajištění ochrany životního prostředí (EG1)			
Shoda s legislativou (EG2)			
Environmentální dopady spotřeb energií, zdrojů, látek (EG3)			
Environmentální dopady výroby, služeb a výrobků na životní prostředí (EG4)			
Lidská práva (SO1)			
Komunita, korupce, veřejná politika, konkurenční chování, shoda s legislativou (SO2)			
Zaměstnávání a přiměřená práce (SO3)			
Ochrana spotřebitele (SO4)			
Součet bodů (ΣBd) dotazníku	0	0	ΣBd
Průměrný počet bodů z části Management a organizační zabezpečení CSR (ΣBM) – průměr	0	0	ΣBM
CELKOVÝ POČET BODŮ ORGANIZACE	ΣBdP	ΣBdV	ΣB

Standardy v CSR

Národní program posuzování shody společenské odpovědnosti

(Zpracován do podoby ČSN
010391:2013 - Systém managementu
společenské odpovědnosti organizací –
Požadavky)

<https://www.csq.cz/certifikace/certifikace-systemu-managementu-a-produktu/detail/01-0391-spolecenska-odpovednost-organizaci-csn>

Obsahově Národní program shody se skládá z oblastí:

- **Systém managementu** společenské odpovědnosti (požadavky, řízení dokumentů a záznamů).
- **Odpovědnost managementu** (angažovanost a aktivita managementu, politika a strategie společenské odpovědnosti, plánování, cíle a programy, vymezení právních předpisů a mezinárodních standardů).
- **Zainteresané strany** (identifikace, komunikace, aktivity ke každé skupině).
- **Aspekty společenské odpovědnosti v ekonomické oblasti** (oblast nákupu, výběru a hodnocení dodavatelů, etika v podnikání, hodnocení ekonomické výkonnosti, plánování a realizace investic, přímé a nepřímé ekonomické vlivy na komunitu, poplatky a sankce).

Standardy v CSR

ČSN 010391:2013 - Systém managementu společenské odpovědnosti organizací – Požadavky

- Dokument, který byl zpracován týmem Rady kvality ČR na základě rostoucích požadavků podnikatelské sféry na tvorbu systému managementu CSR v organizacích a jeho prokázání.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Obsahově Národní program shody se skládá z oblastí:

- Aspekty společenské odpovědnosti v **environmentální** oblasti (hodnocení a identifikace environmentální aspektů, řízení provozu ve vztahu k ŽP).
- Aspekty společenské odpovědnosti v **sociální** oblasti.
- **Management zdrojů.**
- **Komunikace** (interní i externí se zainteresovanými stranami).
- **Měření, analýza a zlepšování** (ukazatele výkonnosti, hodnocení souladu s požadavky zákonů, uspokojení potřeb zainteresovaných stran, interní audity přezkumy managementu, preventivní a nápravná opatření).

Standardy v CSR

Metodika LBG
(London Benchmarking Group) –
Standard odpovědná firma (SOF)

- Pomocí případových studií LBG vyhodnocuje, jak a čeho bylo v důsledku filantropických aktivit firmy v komunitě dosaženo.

- Metodika přesně **definuje náklady vynaložené na dárcovské aktivity a měří účinky jejich dopadu.**
- Tento systém **zhodnocování dárcovství** firmám umožní specifikovat **investice neboli vstupy**, které firma nakládá do veřejně prospěšných projektů, a na druhé straně **pracovat s výstupy** podle zavedených kategorií, a tím **zhodnocovat efektivitu** vynaložených prostředků.
- LBG definuje, které **údaje jsou pro měření důležité (věcné a finanční dary, služby a čas).**
- Tato data jsou zpracovávána společně s **náklady na management** (mzdy, režijní náklady zaměstnanců, kteří jsou aktivní v komunitě) a umožňují výpočet celkové částky, kterou firma investuje do veřejně prospěšných projektů.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

Metodika LBG – Standard odpovědná firma (SOF)

- V České republice a na Slovensku slouží metodika LBG například pro hodnocení firem do žebříčku TOP Filantrop.

- Metodika byla vytvořena v roce 1994 skupinou šesti klíčových organizací v oblasti firemního dárcovství ve Velké Británii: British Petrol, Grand Met, Nat West, IBM, Marks & Spencer a Whitbread.
- Mezi další členy v současnosti patří: British Airways, British Telecom, Cadbury Schweppes, Deloitte & Touche, Deutsche Bank AG London, Ernst & Young, ExxonMobil, GlaxoSmithKline, HSBC, Kelloggs, KPMG, Motorola UK, Nestle, Pfizer, PricewaterhouseCoopers, ScottishPower, Unilever a Vodafone Group.
- V České republice se metodika LBG používá od roku 2005; zavedlo ji **Fórum Dárců**, zakládajícími členy této skupiny byly společnosti Citibank a.s., Česká spořitelna a.s., ČEZ a.s., Johnson & Johnson s.r.o., Plzeňský Prazdroj a.s., Provident Financial s.r.o., Siemens s.r.o., Telefonica O2 Czech Republic a.s., Tesco Stores ČR a.s.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

Metodika LBG měří:

Charitativní dary

- měří prostředky alokované na podporu potřebných, řadí se sem tedy humanitární pomoc, **firemní nadační fondy a nadace**. Charitativní dary se zaměřují na návratnost zpět do podniku pouze minimálně, jde o dobročinnost jako takovou.

Společenské investice

- prostřednictvím společenských investic podniky **podporují oblasti** jim blízké – tj. buď předmětu podnikání firmy, nebo firmě jako takové. Podporovány jsou tak **projekty především vzdělávacího charakteru**. Tyto investice jsou již více zaměřeny na návratnost do byznysu.

Komerční aktivity

- Tyto aktivity přímo souvisejí s posílením značky, zvýšením prodeje či snížením nákladů firmy. Jedná se proto tedy například o **cause related marketing** nebo o univerzitní průzkum pro firmu. Firma očekává za svou podporu přímou kompenzaci.

Standardy v CSR

Fórum dárců - jediné celorepublikové sdružení zastřešující dárcy v České republice.

- Při Fóru dárců se vyprofilovala Asociace nadací, Asociace nadačních fondů a Asociace firemních nadací a fondů, které sdružují celkem 60 členů.

Info:

- <http://www.donorsforum.cz>

Ceny Fóra dárců 2021

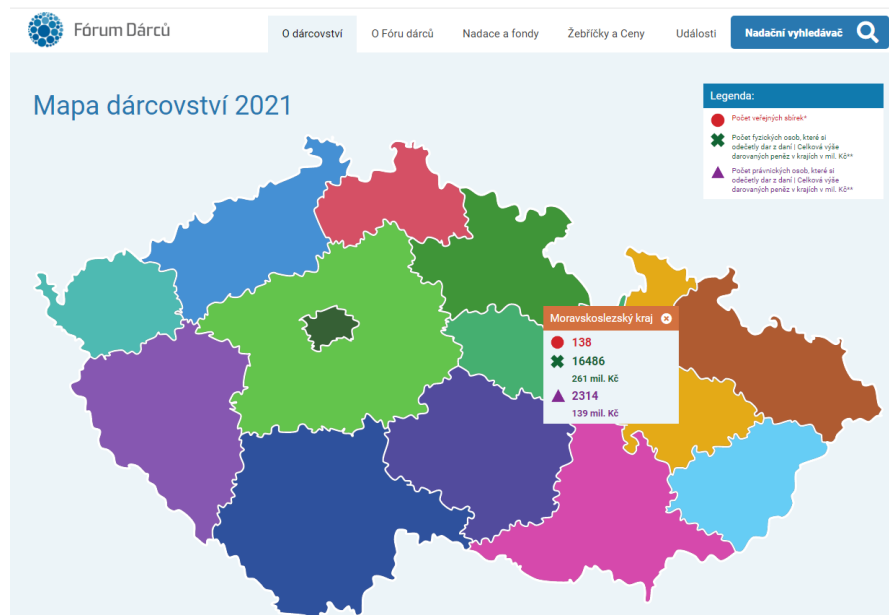
<https://ceny.fomadareu.cz/rocnik-2021/vitezne-organizace-2021.html>

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Mapa dárcovství 2021

<https://www.donorsforum.cz/o-dacovstvi/mapa-darcovstvi-2021.html>

Společenská odpovědnost ŠKODA AUTO, a.s.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Report – Zpráva udržitelného rozvoje 2019/2020

(dostupná v IS – doplňující studijní materiály/reporty)

https://cdn.skoda-storyboard.com/2021/07/210713_Zprava-o-trvale-udrzitelnem-rozvoji-2019-2020_.pdf?_gl=1*cyfgkx*GA4_ga_OVX3D12V4T*MTY2NzI4NzQ2NS4xLjEuMTY2NzI4NzQ3MC4wLjAuMA.&_ga=2.21408575.500204582.1667287466-a783e0c7-aebf-44aa-96b8-c4be1a3c2bda

- Zpráva je vyhotovena ve dvou letém cyklu
- Sestavena dle GRI – G4
- První report v roce 2007

<https://www.skoda-auto.cz/o-spolecnosti/udrzitelnost>

Specifika společenské odpovědnosti ve vztahu k veřejné správě

Kapitola č. 4 (studijní opora)

- Na základě významu veřejné správy vznikla jako výstup spolupráce Rady kvality ČR, Ministerstva vnitra a několika úřadů územní samosprávy **Příručka CSR pro veřejnou správu** (dostupná v IS).
- Pro podporu konceptu CSR může vláda vyvinou nástroje politiky CSR, které budou založeny na obecném souboru norem skládající se z informačních, ekonomických a legislativních nástrojů politiky CSR:
 - **informační nástroje**, které jsou založeny na zdroji znalostí,
 - **ekonomické nástroje**, které jsou založeny na daňových zdrojích, a tedy na penězích (jejich důvodem je ovlivnit chování finančními pobídkami a tržními silami),
 - **legislativní nástroje** předepisují požadované volby a činnosti využitím zákonodárných, výkonných a soudních pravomocí státu.

Specifika společenské odpovědnosti ve vztahu k veřejné správě

Typy vládních intervencí

Existují alespoň **čtyři typy vládních intervencí**, které mohou být rozlišeny:

1. nástroje pro zvyšování povědomí,
2. nástroje partnerství,
3. intervence v podobě mírných legislativních zásahů,
4. povinné nástroje pro stanovení minimální hranice standardů CSR.

Specifika společenské odpovědnosti ve vztahu k veřejné správě

Cíle a priority pro veřejnou správu a CSR

Vymezení vycházejí z hlavního přístupu **Evropského manifestu 2020**, který vymezuje „*budoucnost pro Evropu jakou potřebujeme*“ v pojetí: „*podniky a státní (veřejná) správa spoluutvářejí společnost udržitelnou a vykazující inkluzivitu, tím že provádějí konkrétní akce a činy*“.

Hlavní **cíle a priority** pro ČR a veřejnou správu:

- ukotvení strukturální spolupráce mezi firmami a vzděláváním prostřednictvím stanovených cílů a hlavních ukazatelů výkonnosti;
- podpořit konkurenceschopnost a inovace pro tvorbu Evropy jako světového centra udržitelných společenství s využitím platform pro spolupráci.

Specifika společenské odpovědnosti ve vztahu k veřejné správě

Podpora řízení kvality ve veřejné správě

Nejčastěji používanými metodami kvality ve veřejné správě jsou:

- model CAF
- řízení kvality dle normy ISO 9001
- Model excelence EFOM
- místní Agenda 21
- společenská odpovědnost organizací (CSR).

Dále organizace využívají „nástroje řízení“, které zahrnují dílčí nástroje přispívající ke zkvalitnění výkonu organizace, např. benchmarking, procesní přístup, strategické plánování a řízení, projektové řízení.

Specifika společenské odpovědnosti ve vztahu k veřejné správě

Vymezení zainteresovaných stran

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

EXTERNÍ ZAINTERESOVANÉ STRANY:

- **klienti** – přímí zákazníci veřejné správy, kteří si v rámci agend vyřizují své životní situace
- **podnikatelé**
- **občané obce** – rozhodovací subjekty v samosprávě (volby, referendum)
- **občané okolních obcí/regionu**
- **příspěvkové organizace**
- **zákazníci zřizovaných organizací v rámci samostatné působnosti** (školy, sociální zařízení, technické služby, atd.)
- **další subjekty veřejné správy**
- **dodavatelé služeb**
- **partneři, média a další**

INTERNÍ ZAINTERESOVANÉ STRANY:

- **zaměstnanci**
- **vedení úřadu**
- **volení zástupci obce / kraje**

Zdroj: Příručka CSR pro VS (s. 9)

Specifika společenské odpovědnosti ve vztahu k veřejné správě

CSR u orgánů veřejné správy

- Organizace veřejné správy hrají klíčovou roli v podpoře CSR
- Municipality – jednání v kontextu CSR (poslání obcí a krajů je pečovat o všestranný rozvoje svého území)
- Tlak na vyšší kontrolu, tlak na zvyšování efektivity služeb VS, rostoucí digitalizace
- CSR VS je založena na naplňování ekonomických, právních (legislativních), etických a ostatních filantropických funkcí, které má instituce vůči svému území, jež řídí

Specifika společenské odpovědnosti ve vztahu k veřejné správě

CSR u orgánů veřejné správy

Jak praktikovat CSR ve VS?

- posilováním transparentnosti prostřednictvím vedení dialogu se všemi zainteresovanými stranami, průběžným informováním veřejnosti o dění v organizaci,
- zapojováním zainteresovaných stran do rozhodování,
- veřejným uznáním a oceněním
- společensky odpovědných subjektů,
- realizací společensky odpovědných nákupů a veřejných zakázek,
- vlastním zapojením do projektů na podporu CSR,
- podporou vzdělávání a výzkumů v oblasti CSR.

Specifika společenské odpovědnosti ve vztahu k veřejné správě

!TIP! web s příklady dobré praxe orgánů VS

<https://www.zdravamesta.cz/>

PASIVNÍ ROLE

Orgán VS se účastní aktivit CSR, které jsou nad rámec legislativních požadavků realizovány dobrovolně někým jiným. Vystupuje jako „uživatel“ těchto aktivit.

AKTIVNÍ ROLE

Dobrovolná realizace aktivit CSR, praktikuje CSR ve své činnosti a fungování (jde o ostatním příkladem).

PRO-AKTIVNÍ ROLE

Vytváří či se podílí na vytváření příznivého prostředí a vstřícných podmínek pro rozvoj dobrovolných aktivit, které směřují ke zlepšování podmínek společnosti, ochraně životního prostředí.

CO TO V PRAXI KONKRÉTNĚ ZNAMENÁ? NAPŘÍKLAD:

- Poskytnutí záštity nad CSR akcemi
- Účast na konferencích a seminářích k tématům souvisejícím s CSR

- Ekologizace provozu (kancelářské potřeby, spotřební materiál, drogistika, úklid, vozový park)
- Odpovědné nakupování a zadávání veřejných zakázek (včetně podpory zaměstnávání znevýhodněných skupin obyvatel)
- Rozklikávací rozpočet
- Propagační materiály z chráněných dílen a sociálních podniků
- Podpora rozvoje a vzdělávání zaměstnanců v oblastech souvisejících s ŽP, zdravím
- Založení firemní mateřské školky
- Hromadné darování krve
- Dobrovolnictví
- Charitativní akce

- Legislativní činnost
- Koncepční činnost na úrovni státu/municipality
- Oceňování aktivních organizací
- Vstup do mezinárodních/národních sítí/uskupení a organizací, které se zaměřují na ochranu ŽP, zdraví, sociální oblast...

Specifika společenské odpovědnosti ve vztahu k veřejné správě

Odpovědné veřejné zadávání

Případová studie - studijní opora s. 94

Sociální a environmentální témata (s využitím veřejných zakázek):

- podpora zaměstnanosti
- podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací
- podpora důstojných pracovních podmínek a bezpečnosti práce
- sociální podniky
- podpora malých a středních podniků a dodavatelské vztahy
- etické nakupování
- ekologicky šetrná řešení

Shrnutí

Významná je úloha zadavatelů, kteří jsou reprezentováni veřejnými institucemi, orgány, které mají možnost vstupovat aktivně v aplikaci principů společenské odpovědnosti v kritériích nastavených v zadávání veřejných zakázek. Na straně druhé je zásadní postavení realizátorů –dodavatelů z komerčního sektoru, kteří přizpůsobují své chování a aktivity tak, aby splnili podmínky veřejných zakázek.

Výsledným efektem je širší aplikace a uplatňování principů společenské odpovědnosti hlavně v uvedených tématech podpory zaměstnanosti, vzdělávání, praxe, kvalifikace a důstojných pracovních podmínek včetně témat sociálních podniků, etického nakupování, ekologicky šetrných řešení a také podpory malých a středních podnik.

Samotné instituce a orgány VS mohou být zdrojem pro vlastní implementaci CSR a jít příkladem či tvořit motivaci pro ostatní subjekty, využití „best practice“.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Dotazy a diskuse 😊

.....

.....

.....

Děkuji za pozornost

a přeji Vám úspěšný den 😊

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

**OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ**

Ing. Pavel Adámek, Ph.D.
adamek@opf.slu.cz